

Til
Det kongelige landbruks- og matdepartement
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

UTTALELSE FRA FRØYA KOMMUNE

ENDRINGER I FOR-1997-05-02-423- FORSKRIFT OM NYDYR KING

Frøya kommune er en øy med sterkt begrensede jordbruksarealer og mulighet for nydyrking. Jeg ser bort fra nydyrking på myr som ligger på berg. Av myr på sandbunn, har vi ca 1000 daa. I tillegg har vi ca 1000 daa fulldyrket mineraljord. Det øvrige 5000 daa dyrket er dyrket myr. Det er en katastrofe for jordbruket vårt om vi på sikt skal miste de 5000 daa av dyrket myr vi har og ikke få mulighet til å kompensere med å nydyrke de 1000 daa av areal med grunn myr som ligger på sandbotn. Myra på sandbotn varierer i tykkelse fra 10 cm opp til en knapp meter. Det meste ligger vel i snitt på 25 cm. Vi har også dyrkajord som ikke er i bruk som vil forandre kulturlandskapet betydelig, særlig om det vil vokse igjen med sitkagran.

På Frøya har vi har rovdyrfrie beiter og vi er faktisk den eneste kommune i Sør-Trøndelag som har økning i antall husdyrholdere. Ca 20 % de siste 5 åra! Frøya har store areal med kystlynghei. Disse areala kan kun vedlikeholdes ved tilpasset helårsbeite. Vedlikeholdet greier vi fint i dag, men skal vi miste grunnlaget for å nydyrke de sparsomme mulighetene vi har, vil nok det meste av jordbruket vi har igjen sammen med kystlyngheiene forsvinne. En trussel mot vegetasjonen er sitkagrana som er plantet de siste åra. Ca 1 million planter er satt ut. Dersom husdyra forsvinner fra beiteene, vil vi også miste grunneiernes interesse for å røkte beitemarkene og sitkagrana får fritt spillerom. Landskapet, trivselen og utsikten forsvinner samtidig med husdyra og jordbruket.

Helårsbeitet med villsau på Frøya er en forutsetning for at vi skal ha et kulturlandskap her ute. Sauen tar det meste av de små spirene av grana og hindrer oppslag.

Frøya kommune har mottatt høringsdokument angående endring i forskrift om nydyrking.

Bakgrunnen for endringsforslaget er at landbruket skal være med på å bidra til at utslipp av klimagasser og da særlig CO2 reduseres. Ut fra Bioforsk sine beregninger er det særlig ved nydyrking av myr det frigjøres klimagasser. Her blir myr definert ut fra klassifiseringssystemet i AR 5; areal med myrvegetasjon og med minst 30 cm tjukt torvlag. Minsteareal for registrering av myr er 2 daa. I tillegg skal søknadsplikten på gjennoppdyrking av jordbruksareal som har ligget ubrukt innskjerpes og tidsrommet innskrenkes fra 30 år til 20 år.

Et forbud mot oppdyrking slik det er foreslått, vil medføre at bortimot all nydyrking i kommunen stopper. Sjøl om det er en del fastmark på enkelte gårdsbruk har den som oftest et torvlag på over 30 centimeter. Når det i tillegg foreslås at areal som tidligere har vært nydyrka og drenert, men som av ulike grunner har vært unytta de siste 20 år ikke kan dyrkes opp, mener Frøya kommune at endringsforslaget vil få følger for utviklingsmulighetene på det enkelte gårdsbruk.

Muligheten for oppdyrking av myr lokalt, regionalt og nasjonalt er viktig for å opprettholde sjølforsyningsgraden i Norge. Av Norges landareal er 3 % dyra jord. Årlig bygges det ned 20 000 dekar dyrka og dyrkbar mark. Ut fra dette anser Frøya kommune det for vanskelig å kompensere for avgangen av dyrka jord uten nydyrking av myrjord.

Ut fra SSB sine bergninger vil Norge innen 2030 ha en befolkning på 5,7 millioner innbyggere. Det betyr at norsk landbruk må auke produksjonen med 20 % for å opprettholde dagens grad av sjølforsyning av norskproduserte matvarer. Beredskapshensynet når det gjelder landet sin sjølforsyningsgrad synes glemt i høringsnotatet fra departementet.

Frøya har en stor andel leiejord, (63%). De gårdsbruk som har drevet med nydyrking har hatt som mål å styrke arealressursen på bruket og frigjøre seg fra behovet for leiejord. En jordleier kan i mange tilfeller ha driftsrestriksjoner som gjør at jorda ikke kan nyttes optimalt. Men jordleier er avhengig av arealene til sin produksjon og må godta ulike bestemmelser for å beholde leiearealene.

Frøya kommune er av den oppfatning at gjeldende forskrift om nydyrking ikke endres ut fra at nydyrking ikke vil bli tillatt i kommunen. Det må fortsatt være mulighet til å nydyrke myr. I tillegg må fristen for oppdyrking av tidligere dyrka jord være 30 år og ikke reduseres til 20 år.

Med hilsen

Trygve Fjærli
Frøya kommune
72463287